

Godkänd av Ange titel/funktion	Diariennr. Ange diarienummer	Dokumentklass Remissvar	Version 1.0	Sida 1(3)
Författare Magnus Gerdin, verksamhetsstrateg	Sakgranskare Ange titel/funktion	Datum för fastställande: Ange datum	Datum för senaste revision: Ange datum	

Tryggare i vårddyrket – en översyn av vissa frågor inom utbildning till sjuksköterska och barnmorska (SOU 2022:35)

Likriktning inom EU

Vi ser det väldigt positivt att EU-nivån blir likställd inom hela EU. Arbetet med att uppnå en jämlik kvalitet och kunskap är av yttersta vikt för att säkerställa en god och nära vård och framförallt patientsäkerheten.

Kliniskt slutprov

Det är väldigt viktigt att sjuksköterskeutbildningen avslutas med ett nationellt prov. VOF ser positivt på förslaget om att det nationellt införs ett kliniskt prov (NKSE). En stärkt yrkeskompetens och trygghet är av stor vikt inför det uppdrag studenterna står inför då de kliver in i yrkeslivet. Det kliniska provet är givetvis endast ett komplement till en god och strukturerade inskolning.

Det är enligt utredningen viktigt att de nyexaminerade sjuksköterskorna känner sig trygga med sina kunskaper, inte bara de teoretiska kunskaperna utan även de praktiska.

Examensmålen

Det är positivt att inom utbildningen stärka och förtydliga kunskapen om patientsäkerhet och personcentrerat förhållningssätt av stor vikt i omställningen mot en God och Nära vård.

Då omställningen och kraven förflyttar sig mot en allt mer avancerad kommunal primärvård/primärvård ser vi det positivt att det personcentrerade arbetssättet stärks inom utbildningen. Det är viktigt att perspektivet med att en stor del av den avancerade vården numera och i framtiden allt mer sker i den enskilde patientens egna hem.

Tidigare har omvårdnad varit huvudområdet för sjuksköterskan. Vi ser över tid att detta försvunnit mer och mer. Vi ser det väldigt positivt att området omvårdnad stärks och förtydligas.

Delen angående läkemedel och att kunna informera patienter om effekter och biverkningar är av stor vikt för att skapa delaktighet och trygghet för patienten. Kopplas detta mot att förstärka det tvärprofessionella samarbetet är det ytterligare positivt för vården.

Delen angående att informera och undervisa olika grupper samt att genomföra handledning är av stor vikt för det tvärprofessionella arbetet. Genom att genomföra vård på rätt nivå samt skapa en god kultur av att handleda och utveckla såväl studenter samt kollegor för att förbättra kvaliteten och kunskapen inom vård- och omvårdnadsgrupperna. VOF ser detta som positivt i helheten.

Delen angående att identifiera och genomföra hälsofrämjande arbete ser vi ha stor vikt inför det potentiella preventiva hälso- och friskvård som kommer behövas inför framtiden. VOF ser det vara av stor vikt att sjuksköterskan roll stärks i det preventiva arbetet och att bevara och stärka det friska hos patienten. Kopplar vi detta mot handledning och tvärprofessionellt samarbete kan det inom flera grupper (USK, vårdbiträde m.fl.) hos t.ex. äldreomsorgen stärka bevarandet av förmåga funktion samt delaktighet hos patienten. Detta har även potential att stärka delaktigheten och självbestämmandet hos patienten.

Avseende delen med kunskap och förståelse i planering och ledning är av stor vikt avseende det tvärprofessionella arbete som behöver göras runt t.ex. lagen om SIP, samordning av vård och insatser. VOF ser idag ett stort behov av att just leda och samordna vården runt patienterna inom kommunal primärvård och omvårdnad.

Det är även positivt att förmågan till interprofessionellt teamarbete inom hälso- och sjukvården och samverkan med yrkesgrupper inom andra delar av samhället utvecklas för att uppnå en god och nära vård. Att stärka arbetet med t.ex. socionomer och handläggare är av stor vikt för att uppnå en god och nära vård. Delaktigheten och möjligheterna för patienten kan även stärkas genom att vi i större utsträckning arbetar tillsammans genom hela samhället tillsammans med patienten. VOF ser att anhörigcenter, träffpunkter/aktivitetscenter, patientföreningarna eller liknande kan bidra till mycket positivt för individen.

Att inom utbildningen utveckla digitaliseringskunskapen är positivt inför de verktyg som hälso- och sjukvårdsprofessionerna kommer arbeta med i framtiden. En god möjlighet till informationsöverföring och att goda idéer och kunskaper överförs ut i arbetslivet är positivt. Kopplar vi även detta mot det tvärprofessionella samarbetet och att handledningsförmågan stärks kan spridning till andra yrkeskategorier bidra till en bättre vård och omvårdnad. Att arbeta digitalt kan t.ex. bidra till ökad delaktighet och tillgänglighet för patienten.

Det är positivt att kraven på att privata vårdgivare i större utsträckning tydliggörs avseende att öka medverkan avseende verksamhetsförlagd utbildning (VFU) för sjuksköterskeutbildningen. Region och kommun tar en idag ett mycket stort ansvar i detta och det är av vikt att alla vårdgivare bidrar till detta och möjliggör för universitet och högskola att bedriva sjuksköterskeutbildningen nationellt.

Det som tas upp på sidan 104 angående exemplet att studenter ersätts för omkostnader och får hjälp att finna bostad när VFU ges på annan ort. Detta är av stor vikt för hälso- och sjukvårdsverksamheten i glesbygd i syfte att underlätta för studenterna att ta en VFU plats i

glesbygd. Skall vi uppnå en jämlik vård över hela landet kan ekonomiskt stöd till studenter som tar VFU plats i glesbygd en positiv riktning.

Delen om ökad flexibilitet i handledning och att vissa delar av VFU kan t.ex. handledas av undersköterska avseende området omvårdnad är positivt. Viktigt att detta i så fall förankras i fackliga organisationer så arbetssättet kan genomföras fullt ut.

Det är av stor vikt att organisationerna anpassar sig till att möjliggöra VFU och tillhandahålla utbildningsplatser för framtiden sjuksköterskor. Anpassar sig VFUn till organisationens möjligheter och riskera tillhandahålla en lägre kvalitet medför det risker och försämrade utbildningsmöjlighet och patientsäkerhet.

Bra om både utbildningsinnehåll samt VFU likriktas hos de olika lärosätena. Som det ser ut nu är det stora skillnader när studenterna bedömer och rangordnar dem. Kontentan är då att alla lärosäten inte tillhandahåller nog hög nivå/innehåll i sina utbildningar. Det får inte vara ett A och ett B lag med nya sjuksköterskor.

Det är positivt att lagförslaget förtydligar kraven på handledarkompetens. Ökar flexibiliteten i handledningen för sjuksköterska är det även positivt att handledarkraven förtydligas. Om t.ex. undersköterska handleder en sjuksköterska ser vid vara av stor vikt att handledarna är lämpliga personligt och har handledarkompetens.

Utredningens avsikt är att de förtydligade mål som föreslås ska förbereda studenterna bättre för yrket och därmed göra dem tryggare i yrkesrollen som sjuksköterska respektive barnmorska. Det är viktigt att utbildningen ger sjuksköterskan det förtroende som behövs för att begära den kvalitet av introduktion som behövs för de arbetsuppgifter som hen ställs inför i arbetslivet.

Barnmorskor bör även finnas inom kommunal vård, då barnmorskans kompetens spänner från ”vaggan till graven”. Även äldre patienter ska ha rätt till adekvat vård i alla avseenden. En stor del av barnmorskans kompetens syftar till en god hälsa, livskvalitet och delaktighet i samhällslivet. Arbetet med t.ex. inkontinens behöver stärkas genom exempelvis barnmorskor som vidareutbildade inkontinenssjuksköterskor.

Examensbeskrivningarna ska spegla förändringarna inom hälso- och sjukvården. Här avses såväl reformer som annan utveckling inom hälso- och sjukvården. Det är positivt att examensbeskrivningar tar med områden som t.ex. digitalisering, tvärprofessionellt samarbete m.m.